

Innkalling Eldrerådet

Møtedato: 13.06.2023
Møtested: Kommunehuset - kantina
Møtetid: 16:15 – 18:30

Felles orientering om demensplanen for begge råda, frå 16.15, ved kommunalsjef Anne Hildegunn Færøy og demenskoordinator Åshild Sandvin Olsson.

Andre saker i Eldrerådet

- Bustadsak (med saksframlegg)
- Eldredagen (Gro og Rigmor)
- Vesttun gard, tilbod til eldre?
- TT-kort-ordninga, kort om regleverket og søknad/tildeling.

Forfall skal meldast til Servicekontoret t. 56162000/post@austrheim.kommune.no
Varamedlem møter berre etter nærare innkalling

Saksliste

Saksnr	Tittel
014/23	Godkjenning av innkalling og saksliste
015/23	Godkjenning av møteprotokoll
016/23	Orienteringssak
017/23	Bustader for eldre i Austrheim

Austrheim 6. juni 2023

Gro Vigdis Johannessen
møteleiar

Ketil Tjore
møtesekretær

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
014/23	Eldrerådet	PS	13.06.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	23/719

Godkjenning av innkalling og saksliste

Framlegg til vedtak:

Innkalling og sakliste vert godkjent

Saksopplysninger:

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
015/23	Eldrerådet	PS	13.06.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	23/719

Godkjenning av møteprotokoll

Vedlegg:

Protokoll - Eldrerådet - 04.05.2023

Framlegg til vedtak:

Møteprotokoll frå forrige møte vert godkjent

Saksopplysninger:

Møteprotokoll Eldrerådet

Møtedato: 04.05.2023
Møtestad: Kommunehuset - kantina
Møtetid: 16:15 - 18:35

Startar med fellesmøte med RMNF.

Under orienteringssaka, sak 12/23:

- Status for arbeidet med nytt helsetun (Anne Hildegunn Færøy orienterer).

Frammøtte medlemmer	Rolle
Gro Vigdis Johannessen	Medlem
Ivar Bergsvik	Medlem
Solveig Hopen	Medlem
Idar Johan Hopland	Medlem
Reidar Øksnes	Medlem

Følgjande frå administrasjonen møtte:

Anne Hildegunn Færøy, Ketil Tjore

Austrheim 9. mai 2023

Gro Vigdis Johannessen
møteleiar

Ketil Tjore
møtesekretær

Sakliste

Saknr	Tittel
009/23	Godkjenning av innkalling og sakliste
010/23	Godkjenning av møteprotokoll
011/23	Meldingar
001/23	Ulike dataløysingar for eldre
012/23	Orienteringssak
002/23	Innspel til ny SAPT-avtale
013/23	Fonnes bygdelag - ønskje om støtte til gjerde langs sti

009/23: Godkjenning av innkalling og sakliste

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Innkalling og sakliste vert godkjent

04.05.2023 ELDRERÅDET

Leiar i rådet, Gro Johannessen, refererte framlegget til vedtak.

Handsaming i Eldrerådet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke

ER - 009/23 VEDTAK:

Innkalling og sakliste vart godkjent

010/23: Godkjenning av møteprotokoll

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Møteprotokoll frå forrige møte vert godkjent

04.05.2023 ELDRERÅDET

Leiar i rådet, Gro Johannessen, refererte framlegget til vedtak.

Handsaming i Eldrerådet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke

ER - 010/23 VEDTAK:

Møteprotokoll frå forrige møte vart godkjent

011/23: Meldingar

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Meldingane vert tekne til orientering

04.05.2023 ELDRERÅDET

Leiar i rådet, Gro Johannessen, refererte til meldingssakene.

- Referatsak 011.23.1 - Eldrerådet tok meldinga til orientering
- Referatsak 011.23.2 - Eldrerådet tok meldinga til orientering
- Referatsak 011.23.1 - Eldrerådet diskuterte saka, og tok den til orientering

Handsaming i Eldrerådet:

Kommunedirektøren sitt framlegg vart samrøystes vedteke

ER - 011/23 VEDTAK:

Meldingane vart tekne til orientering

001/23: Ulike dataløysingar for eldre

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Rådet tar orienteringa til vitande.

04.05.2023 ELDRERÅDET

Jan Ove Synnevåg, teknologiambassadør for Pensjonistforbundet, orienterte om ulike løysingar for korleis teknologi kan brukast som del av velferdstilbodet, mellom anna til eldre. (Presentasjonen ligg ved møteprotokollen)

Anne Hildegunn Færøy, kommunalsjef helse og velferd, orienterte om aldersframskrivingar for Austrheim og digital konsultasjon. Fagleiar for heimetenesta, Hege Bergsvik, orienterte om kommunen sitt arbeid med velferdsteknologi.

Handsaming i rådet:

Samrøystes for å ta orienteringa til vitande.

ER - 001/23 VEDTAK:

Rådet tar orienteringa til vitande.

012/23: Orienteringssak

Kommunedirektøren sitt framlegg:

04.05.2023 ELDRERÅDET

Anne Hildegunn Færøy, kommunalsjef helse og velferd, orienterte om arbeidet med eit nytt Helse- og velferdstun. Kommunestyret har bestilt ei utgreiing for eit slikt helse- og velferdstun, med bakgrunn i at det er høge kostnader om ein skal ta vedlikehald og opprusting av dagens sjukeheim, Nordliheimen. Det er vedteke at det skal etablerast ei prosjektgruppe (administrasjonen, fagpersonar, evt. ekstern hjelp) og ei politisk styringsgruppe, og prosjektmandatet er klart. Det er sett av 1 million kroner til dette arbeidet i 2023-budsjettet. Arbeidet skal følgja kommunen sitt prosjektreglement, og starta med behovsvurdering og kva bygget skal innehalda.

Har ikkje laga noko estimat på kostnader, og heller ikkje på tida fram til ein må ta avgjerd på om det skal byggast eller ikkje. Viktig at også råda får gje si meining her, men det er ikkje klart noko meir enno.

Handsaming i rådet:

Samrøystes for å ta orienteringane til vitande.

ER - 012/23 VEDTAK:

Orienteringane vert teke til vitande.

002/23: Innspel til ny SAPT-avtale

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Eldrerådet samordnar seg med RMNF og støttar Blindeforbundet Vestland og FFO Vestland i deira uttale.

04.05.2023 ELDRERÅDET

Handsaming i rådet:

Eldrerådet samordnar seg med RMNF og støttar Blindeforbundet Vestland og FFO Vestland i deira uttale.

ER - 002/23 VEDTAK:

Eldrerådet samordnar seg med RMNF og støttar Blindeforbundet Vestland og FFO Vestland i deira uttale.

013/23: Fonnes bygdelag - ønskje om støtte til gjerde langs sti

Kommunedirektøren sitt framlegg:

Eldrerådet er positive til tiltaket, men har ikkje eigne midlar til å støtta dette prosjektet.

04.05.2023 ELDRERÅDET

Hege Ramsland fekk ordet på vegner av Fønnes Bygdelag, og spurte om kommunen kan vera behjelpeleg til å setta opp gjerde langs stien mellom Vardetangen og Årvikane. Det er eit stykke av stien i nærleiken av Vardetangen, der det er eit bratt stykke som treng gjerde.

Handsaming i Eldrerådet:

Eldrerådet er positive til tiltaket, men har ikkje egne midlar til å støtta dette prosjektet.

ER - 013/23 VEDTAK:

Eldrerådet er positive til tiltaket, men har ikkje egne midlar til å støtta dette prosjektet.

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
016/23	Eldrerådet	PS	13.06.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	23/719

Orienteringssak

Framlegg til vedtak:

Saksopplysninger:

Sakspapir

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
017/23	Eldrerådet	PS	13.06.2023

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Ketil Tjore	FE-033	23/280

Bustader for eldre i Austrheim

Framlegg til vedtak:

Eldrerådet ber om at kommunen gjer ei kartlegging av behovet er for bustader for eldre i Austrheim, og brukar desse opplysningane i det vidare arbeidet.

Saksopplysninger:

Bakgrunn

(Kanskje ta ut dette i eit eige vedlegg?)

Bustader for eldre – men kven er eigentleg dei eldre?

Grensa for når folk omtalar seg som «eldre» har forflytta seg dei siste tiåra. WHO definerer dei mellom 60 og 74 år som eldre, og dei frå 75 år og oppover som gamle. Statistisk sentralbyrå (SSB) knyter det direkte til pensjonsalder, altså at grensa går ved 67 år. Statens seniorråd, eit rådgjevande organ som dåverande regjering la ned i 2017, delte seniorane i gruppene yngre senior (50 til 66 år) og eldre senior (67 år og eldre).

Det som er sikkert er at folk lever lengre enn før, og jamt over er i betre fysisk form opp mot og etter pensjonsalder. Men sjølv om pensjonistar jamt over har meir krefter, er det ikkje sikkert at dei ønskjer å bruka mykje tid på vedlikehald av einebustad og hage. I Knarvik-området er det bygd mange leilegheiter som er kjøpt og teke i bruk av eldre par eller einslege, som flyttar frå einebustad og sikrar seg ein bustad som er enklare å bu og leva i.

Om ein ser på erfaringa frå leilegheitsbygga i Knarvik er det ein del der som har eit tilbod frå det offentlege, med heimehjelp. Men det er ikkje bustader som går inn i det offentlege tilbodet, dette er tenester bebruarane også ville fått der dei budde før. Ei anna sak er sjølvstelt leilegheiter med planfri tilkomst gjer det mogleg å bu heime lengre, slik at ein reduserer behovet for

institusjonsplassar. I tillegg kjem heimetenesta lettare til, og får gjort jobben kjappare.

Eit viktig skilje er mellom bustader som dei eldre (om det 50+, 60+ eller 67+) kjøper sjølv, opp mot dei som kommunen eig og leiger ut. Kommunale butilbod av ulike typar, frå institusjonsplass på topp til omsorgsbustad som det enklaste, blir tildelt etter ei behovsvurdering, og det er kommunen som avgjer kven som får bu kvar.

Ein konsekvens av at folk lever lengre er også at fleire er sjuke lengre. Medan ein tidlegare brukte nemninga «gamleheimen» på institusjonsplassane, er det i dag slik at mange får institusjonsplass på grunn av demenssjukdom, eller har andre utfordringar som gjer at det ikkje er mogleg å bu heime. Det er grunn til å tru at dette vert situasjonen også framover, på grunn av at kommunen vår (som andre kommunar) ikke har økonomi til å bygga fleire sjukeheims plassar enn det er strengt tatt behov for. Og sjølv om det skulle vera midlar til å bygga, er det store utfordringar med å skaffa nok sjukepleiarar og andre kvalifiserte til å dekkja bemanningsbehovet på institusjonane. Kommunen tar utgangspunkt i omsorgstrappa ved tildeling av tilbod.

Eldrerådet ønskjer å løfta fram spørsmålet om bustader for eldre, og få kommunen på bana for å få desse bygd. Kommunen vil ha fleire føremoner av at fleire kjøper seg lettstelte bustader, som at dei kan bu heime lengre, og få tenester der. I tillegg kan sal av eldre einebustader gjera det lettare for unge å komma seg inn på bustadmarknaden, situasjonen dei siste åra er at det er lite til sals i kommunen.

Det som administrasjonen og kommunestyret kan bidra med er til dømes: Påtrykk og gjennomføring av reguleringsarbeid, kjøp av kommunalt areal til ein grei pris, og noko organisering, som kontakt med Husbanken og utbyggerar.

Vurdering

Moment som spelar inn i val av løysing:

- Husbanken-finansiering gjev rundt 1,1 prosent mindre rente enn vanleg banklån
- Med burettslag er det mogleg å styra kven som eig og bur. Leilegheiter til fritt sal kan bli kjøpte opp av andre for utleige.
- Plasseringa må vera i nærleiken av kollektivtransport.

Kva typar bustad kan vera aktuelle:

- Småhus
- Leilegheiter
- Leilegheiter med fellesareal/samlingsplassar
- Moglegheiter for å leiga areal ved behov

Korleis er det gjort andre stader:

- Andre bustadprosjekt sikta inn mot eldre omfattar fleire former for fellesareal. Dette er bra for det sosiale, samstundes som det gjer leilegheitene rimelegare sidan du ikkje kjøper areal du brukar sjeldan.
- Fellesareal kan vera treningsrom, gjestehybel for booking ved besøk, snekkarbod, drivhus,

«lounge», og fellesstove med kjøkken der ein kan ha større besøk eller laga middag saman.

- Ein annan type fellesareal er «lånerom», ein felles utebod der ein lagrar ting som ikkje vert brukte så ofte, som stigar, høgtrykksspylar eller sykkelvogn.

- Deling av areal eller gjenstandar kan bookast før utlån gjennom appar som «Heime».

- Bustadene er planlagde og bygd med universelt tilgjenge.

- Det er enkelte stader sett krav om at bustadene berre kan kjøpast av 58 pluss. Samstundes vil ei miks av fleire aldersgrupper gje eit breiare miks av bebuarar, barn i nabolaget skaper liv, og unge vaksne kan vera kjekke å ha som nabo når noko skal fiksast eller det trengs PC-hjelp.

- Gode døme frå andre stader:

- Vålandstunet i Stavanger, seniorbustader, <https://vaalandstun.no/>
- Eplestien i Stavanger, bustader med universell utforming, <https://eple-stien.no/>
- Dalaneset på Bømlø, livsløpsbustader, https://www.facebook.com/dalaneset/?locale=nb_NO

Dagens bustadtilbod i Austrheim (institusjon ikkje medrekna):

- Furuly, private leilegheiter i regi av Sanitetsforeininga.
- Sætremarka, burettslag der kommunen eig tre av leilegheitene
- Eldre bustader som er lite tilrettelagte (ikkje alt på eit plan, ikkje universelt tilgjengeleg)
- Nyare bustader som er bra tilrettelagt (alt på eit plan, universelt tilgjengeleg)
- Leilegheiter i Kystlandsbyen, heis?
- Leilegheiter i Mastrevik, heis?

Kva behov er det (kartlegga ventelister):

- Furuly
- Sætremarka
- Nordliheimen
- Gjera undersøking mellom dei eldre om kva folk ønskjer seg av butilbod, herunder spørsmål kring pris (kan Husbanken vera med), ulike former for organisering (kollektiv?), avstand til sentrum (plassering), vedlikehaldsansvar med meir.

Kven kan vera aktuelle for å meina noko:

- Ordførar Per Lerøy – orienterer om sitt arbeid med bustader
- Kommunalsjef Anne Hildegunn Færøy
- Eldrerådet sjølve

Miljø:

- Det er ei avveging mellom val av teknologi og kostnad. Som i andre bustadprosjekt er det gjerne slik at tiltak som er dyre å investera i, som solceller og varmebrønner, gjev lågare driftsutgifter og vil tena seg inn på litt sikt.

Konklusjon

Eldrerådet ber om at kommunen gjer ei kartlegging av behovet er for bustader for eldre i Austrheim, og brukar desse opplysningane i det vidare arbeidet.